

गेरूवा गाउँपालिकाको
८ औं गाउँसभा बैठकमा
आदरणीय उपाध्यक्ष श्री हिम कुमारी थरूनी ज्यू द्वारा
प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेट बक्तव्य

गेरूवा गाउँपालिका
पशुपतिनगर, बर्दिया
वि.स. २०७७/०३/१०, बुधवार

गाउँसभाका आदरणीय सभा सभाध्यक्ष ज्यू,

आदरणीय सभाका सदस्य ज्यूहरू,

१. कोरोना भाइरसको संक्रमण बाट फैलिएको कोभिड-१९ रोग बाट सिर्जित प्रतिकूल परिस्थितिमा यस गरिमामय सभामा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु ।

२. आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेट प्रस्तुत गरिरहँदा गेरूवा गाउँपालिकाको समग्र विकास निर्माण तथा समाजको रूपान्तरण गर्न अग्रपंक्तिमा रहेर नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नुहुने अग्रजहरू प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

३. यसै बीचमा दिवंगत हुनु भएका वडा नं. ६ का वडा अध्यक्ष श्री टेक बहादुर थारू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । कोभिड-१९ का कारण ज्यान गुमाएकाहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै संक्रमितहरूको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु ।

४. कोभिड-१९ को कारणले गर्नुपरेको बन्दाबन्दी, सामाजिक दुरी कायम गर्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्था लगायतका प्रतिकूलताका बीच धैर्यताका साथ कोरोना भाइरस नियन्त्रण र उपचार अभियानमा साथ दिनु भएकोमा गाउँपालिकाको तर्फबाट म गाउँबासी सम्पूर्ण आमा-बाबु, दाजुभाई-दिदिबहिनीहरूमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । कोभिड-१९ नियन्त्रण तथा उपचारमा अहोरात्र खट्नुहुने चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, जनप्रतिनिधि एवं सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी, पत्रकार, पेशा व्यवसायी लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

५. समृद्ध गेरूवा गाउँपालिका निर्माणको आधार कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार को दिर्घकालिन सोच हासिल गर्न यस गेरूवा गाउँपालिका परिवार अहोरात्र खटिरहेको समयमा विश्वव्यापी रूपमा फैलिन गएको कोभिड-१९ महामारीले हाम्रो मार्ग अबरूद्ध भयो । हामीले यो महामारीबाट गाउँपालिका बासी आमा बुवा, दिदिबहिनी तथा दाजुभाइको जीवन रक्षा गर्नुलाई नै आफ्नो पहिलो कर्तव्य ठान्यौं । महामारी विरूद्धको अभियानमा उपलब्ध सबै साधन स्रोतको यथोचित परचालन गर्दै महामारी नियन्त्रणका लागी यथासम्भव प्रयास गरिरहेका छौं ।

६. बन्दाबन्दीका कारण समग्र नेपालको र यस गाउँपालिकाका जनताको आयको मुख्य स्रोतको रूपमा रहेको विप्रेषण, कृषि, लगायत विकास निर्माणमा प्रत्यक्ष असर पुग्न गइ यस गाउँपालिकाको समग्र विकासमा नकारात्मक असर पर्न गएको छ । यस विषम परिस्थितीबाट गाउँपालिकालाई जोगाउन आवश्यक सतर्कताका साथ आर्थिक विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेको कृषी तथा पशुजन्य उत्पादनमा जोड दिने प्रयासमा हामी छौं ।

७. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको नीति र बजेटसँग तादात्म्यता मिलाउँदै, कोभिड १९ को नियन्त्रण गरी अधुरा योजना निर्माण सम्पन्न गर्न तर्फ बजेट र कार्यक्रम केन्द्रित गरिनेछ ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

अब म कोभिड-१९ नियन्त्रण र उपचारको सम्बन्धमा गेरूवा गाउँपालिकाले अहिलेसम्म गरेका प्रयासको बारेमा संक्षिप्तमा चर्चा गर्न चाहन्छु ।

८. नेपाल सरकारले बन्दाबन्दीको घोषणा गरे सँगै गेरूवा गाउँपालिकाले त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दियो । विश्व स्वास्थ्य संगठनको प्रोटोकल र नेपाल सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालयको गाइडलाइन लाई गेरूवा गाउँपालिकामा रचनात्मक रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । गाउँपालिका अध्यक्षको अध्यक्षतामा स्थानीय कोरोना संकट व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना गरी नियमित बैठक बसी संस्थागत रूपमा समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरिएको छ । संघ, प्रदेश सँग सहकार्य र समन्वय गरी चुनौतीहरूलाई समाधान गर्दै अघि बढ्ने काम भएको छ ।

९. कोभिड-१९ संक्रमित व्यक्तिहरूको उपचारको लागि सरस्वती आवि गेरूवा-४, जोधीपूरमा आइसोलेशन केन्द्र र अन्य १२ स्थानहरूमा क्वारेन्टाइन केन्द्रको स्थापना गरी संचालनमा ल्याइएको छ । स्थानीय स्वास्थ्यकर्मीहरू लाइ परिचालन गरी आर.डि.टी. को परिक्षण गाउँपालिकामै र पि.सी.आर. को लागि स्वाव संकलन गरी भेरी अस्पताल नेपालगन्जमा पठाईने व्यवस्था मिलाईएको छ । वडा कार्यालय बाट सम्पादन भइरहेको क्वारेन्टाइनको व्यवस्थापन र राहतको कामलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि गाउँपालिकाको तर्फ बाट रु. १ करोड ३० लाख खर्च गरिएको छ ।

१०. गेरूवा गाउँपालिकाले स्थानीय प्रकोप व्यवस्थापन कोषलाई कोभिड-१९ नियन्त्रण तथा उपचार कोषको रूपमा प्रयोगमा ल्याइएको छ । सर्वसाधारण नागरिक र विभिन्न संघसंस्थाहरू बाट सहयोग प्राप्त हुने क्रम जारी छ । कोषमा प्राप्त सहयोग रकम समेत गरी रु. १ करोड ५० लाख संकलन भएको छ । कोषमा योगदान गर्ने सबैलाई धन्यवाद दिंदै थप सहयोगका लागि आह्वान गर्न चाहन्छु ।

११. बन्दाबन्दीका बीचमा कुनै पनि कृषिकार्यमा असर नपरोस भन्ने कुरामा गाउँपालिकाले विशेष ध्यान पुर्याएको छ । गाउँपालिकाका कृषकहरूलाई राहत र विदेश बाट फर्किएका युवाहरूलाई तत्काल कृषि पेशामा आकर्षित गर्नको लागि प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकार बाट प्राप्त बजेटसमेत गरी विभिन्न कृषि कार्यक्रम संचालनको लागि रु. १ करोड परिचालन गरिएको छ । यस बाट कोभिड-१९ का कारणले निरूत्साहित बन्न पुगेका किसानलाई थोरै भएपनि राहत पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

अब म गेरूवा गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयन र आर्थिक स्थितिको बारेमा संक्षिप्त जानकारी गराउन चाहन्छु ।

१२. कोभिड-१९ को माहामारीका कारण उत्पन्न आर्थिक संकटको कारणले चालु आर्थिक वर्षमा नेपालको अर्थतन्त्रको आकार घट्न गइ राजश्व बाँडफाँडबाट गेरूवा गाउँपालिकालाई प्राप्त हुनुपर्ने रु ९ करोड २३ लाख रकम मध्य हालसम्म जम्मा ५ करोड ९ लाख प्राप्त भएको छ । नेपाल सरकारबाट समानीकरण अनुदान बापत ११ करोड ६८ लाख, सशर्त अनुदान तर्फ रु. १७ करोड ६१ लाख ५३ हजार, विशेष अनुदान तर्फ रु. १ करोड ३३ लाख प्राप्त भएको छ । त्यसैगरी, प्रदेश सरकारबाट सशर्त आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि रु. ९० लाख, सम्पूरक अनुदान तर्फ रु. १ करोड ५० लाख र विशेष अनुदान तर्फ रु. ८२ लाख प्राप्त भएको छ । गेरूवा गाउँपालिकाको विशेष पहलमा सशर्त तर्फ थप निकासी रु १ करोड ५० लाख प्राप्त भएको समेत यस सम्मानित सभालाई जानकारी गराउन चाहन्छु । खर्च नभएको सशर्त, सम्पूरक र विशेष अनुदान तर्फको करिब रु. १ करोड ९० लाख नेपाल सरकारलाई फिर्ता गरिने छ ।

१३. चालु आर्थिक वर्षको जेठ मसान्तसम्म गेरूवा गाउँपालिकाको कूल खर्च विनियोजित बजेटको ६१% रहेको छ । जसमध्ये ६२% चालु खर्च र पुँजीगत खर्च ३२ % रहेको छ ।

१४. चालु आर्थिक वर्षको जेठ महिनासम्ममा गेरूवा गाउँपालिकाको संचित कोषमा दाखिला भएको रकम रु ५० करोड १७ लाख ७४ हजार ७ सय ५५ को विस्तृत विवरण यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गरिएको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को वार्षिक प्रगति विवरण अनुसूची समावेश गरिएको छ ।

आदरणीय सभा अध्यक्ष ज्यू,

अब म सभासमक्ष आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१५. प्रस्तुत बजेटका उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

क) स्वास्थ्य क्षेत्रका पूर्वाधार, गाउँ कार्यपालिका तथा वडा कार्यालयको भवन, मुख्य सडक तथा कल्भर्टहरू निर्माण सम्पन्न गर्ने ।

ख) कोभिड-१९ रोगको संक्रमणबाट जोगिन र गाउँपालिकामा हुन सक्ने जोखिम कम गर्न आवश्यक प्रयास गर्दै स्वास्थ्य संस्था, क्वारेन्टीन तथा आइसोलेसनलाइ व्यवस्थित बनाउने ।

ग) उत्पादनका लागि किसानलाइ थप उत्प्रेरित गर्दै गाउँपालिका लाई आत्मनिर्भर बनाउने ।

१६. यस बजेटका प्राथमिकताहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क) स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकको पहुँच बृद्धि गर्ने । शिक्षा लगायत सामाजिक क्षेत्रको विस्तार र विकास गर्ने ।

ख) कोभिड-१९ रोगको संक्रमणबाट जोगिन स्वास्थ्य संस्था, क्वारेन्टीन तथा आइसोलेसनलाइ व्यवस्थित बनाउने ।

ग) कृषि तथा पशु क्षेत्रमा उत्पादनका साधनमा सरल पहुँच र नविनतम प्रविधिको उपयोग बढाउँदै गाउँपालिकालाइ कृषिमा आत्मनिर्भर बनाउने ।

घ) आर्थिक-सामाजिक क्षेत्रको समग्र विकासमा टेवा पुग्नेगरी दिगो पूर्वाधार विकासमा जोड दिने ।

ङ) सूचना प्रविधिको विकास र उपयोगमा जोड दिने ।

आदरणीय सभा अध्यक्ष ज्यू,

सभाका सदस्य ज्यूहरू,

१७. राजश्व बाडफाड बाट प्राप्त हुने रकम रु४ करोड १४ लाख कम प्राप्त भएको र चालु आ.व. सन्चालनमा रहेका योजनाबाट गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा २५ प्रतिशत रकमान्तर गरी रु १ करोड ३० लाख बजेट खर्च भएको हुँदा चालु आव मा निर्माण सम्पन्न हुन नसक्ने योजनाहरूलाई आगामी आव २०७७/७८ मा निरन्तरता दिइ सम्पन्न गर्नको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

आदरणीय सभा अध्यक्ष ज्यू,

अव म क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दछु ।

स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास

१८. गुणस्तरीय र सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्न स्वास्थ्य चौकीहरू तथा गाउँघर क्लिनिकहरूमा औजार उपकरण फर्निचर व्यवस्थापन गरी आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चितता, पाताभार स्वास्थ्य चौकीमा ल्याव व्यवस्थापन गर्न रु ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।

१९. स्वास्थ्य चौकी तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा इकाइ लाइ आधारभूत सेवा दिन सक्ने गरी यी संस्थाको पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ । गाउँपालिकाको पहलमा नेपाल सरकार विशेष अनुदान तर्फ प्राप्त बजेट रु १ करोड ७५ लाख बाट गोला स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण गरिने छ ।

२०. क्यान्सर रोग लगायतका अन्य दिर्घरोगको उपचारका लागि व्यक्ति तथा परिवारले भोग्नु परेको पीडालाई मध्यनजर गरी कार्यविधि बमोजिम आर्थिक सहयोग प्रदान गरिनेछ ।

२१. आमा तथा नवजात शिशुको जीवन रक्षाका लागि गाउँपालिकाको वडा नं. ६ मनाउको वर्थिड सेन्टर भवनको यथाशिघ्र निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ । यसका लागि थप रु. २४ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

२२. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तथा फिल्डमा जाने स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई झोला व्यवस्था गर्न रु १ लाख ३२ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

२३. आयुर्वेद सेवा तर्फ ज्येष्ठ नागरिक सेवा कार्यक्रमको दायरा फराकिलो बनाउन थप रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

२४. खोप कार्यक्रम, सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम, परिवार नियोजन कार्यक्रम, क्षयरोग, कुष्ठरोग, कालाजार नियन्त्रण आदी कार्यक्रमको लागि शसर्त अनुदान बाहेक थप रु ३ लाख २८ हजार विनियोजन गरेको छु

२५. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको मासिक बैठक, आमा समुह बैठक, खोप क्लिनिक, गाँउघर क्लिनिकमा सहयोग गरेवापत यातायात खर्च रु १० लाख ४० हजार विनियोजन गरेको छु ।

२६. स्वास्थ्य संस्थामा औषधि अभाव हुन नदिन शसर्त अनुदान मार्फत सघीय सरकारले पठाएको रु १४ लाख ५५ हजार मा गाँउपालिकाबाट रु ६ लाख थप विनियोजन गरेको छु ।

शिक्षा, खेलकुद एवम युवा परिचालन

२७. कोभिड १९ को कारणले विधालय सञ्चालन गर्न नसकिएको अवस्थामा सो नियन्त्रण भइ विधालय सञ्चालनमा ल्याउँदा आवश्यक पर्ने सरसफाइका सामग्रीहरू साबुन तथा सेनेटरी वितरणका रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

२८. शिक्षक, कर्मचारीलाई कम्प्युटर तथा ICT तालिम का लागी रु २ लाख विनियोजन गरेको छु ।

२९. सामुदायिक विधालयमा कक्षा १, २ र ३ मा क्रमश अग्रेजी माध्यमका कक्षा विस्तार गर्न आवश्यक बजेट रु १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३०. शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण, कक्षा ८ परीक्षा सञ्चालन एवम ब्यवस्थापन खर्च, राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगिता संचालन र ब्यवस्थापनका लागी रु ६ लाख ७० हजार विनियोजन गरेको छु ।

३१. अत्यन्त न्यून तलब भएका विधालयका बाल शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन भत्ता बापत थप रु १० लाख ६० हजार विनियोजन गरेको छु ।

३२. स्थानीय दरबन्दीमा कार्यरत रहेका शिक्षकहरूलाई तलब तथा पोशाक भत्ता बापत साविकमा दिदै आएको सरह रु १ करोड १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
३३. विधालयमा सार्वजनिक संरचना निर्माण तथा मर्मत सम्भार कार्यका लागि रु ६ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
३४. नियमित प्रअ बैठक व्यवस्थापन शैक्षिक अवलोकन भ्रमण कार्यका लागि ३ लाख ८० हजार विनियोजन गरेको छु ।
३५. विपन्न र जेहेन्दार विधार्थीका लागि छात्रवृत्ती प्रदान गर्न रु २ लाख विनियोजन गरेको छु ।

महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण

३६. लैंगिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान र अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस कार्यका लागि रु ४५ हजार विनियोजन गरेको छु ।
३७. लैंगिक हिंसा तथा वर्तमान कानून सम्बन्धी अभिमुखीकरण (६ वटै वडामा), सासु बुहारी बिच अन्तर्क्रिया कार्यक्रम (६ वटै वडामा), कृषि सहकारी संस्थाहरूलाई प्रस्तावना लेखन तालिम, दोस्रो चरणको तालिम ७ दिने एकल महिलाहरूलाई क्रिष्टल, चुरा, माला, टप, पोत र क्रिष्टलबाट निर्मित सामाग्री बनाउने तालिम कार्यक्रम, बालविवाह, बहुविवाह न्यूनिकरणका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रम (६ वटै वडामा) सञ्चालनका लागि रु ७ लाख ८० हजार विनियोजन गरेको छु ।
३८. स्कुलहरूमा लागू औषध दुव्यर्सनी समन्धी सचेतना कार्यक्रम, अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई सहायक सामाग्री खरिद (हविलचियर, सेतो छडी, जुत्ता लगायत अन्य सामाग्री) तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई व्यवसायमा अनुदानका लागि आवश्यक बजेट रु ५ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
३९. छुवाछुत विभेद विरुद्ध जनचेतना तालिम सञ्चालन गर्न रु २ लाख ४० हजार विनियोजन गरेको छु ।
४०. अन्तराष्ट्रिय ज्येष्ठ नागरिक दिवस, ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम तथा ज्येष्ठ नागरिकहरूको बैठक भत्ता तथा चिया खाजाको लागि आवश्यक बजेट रु १ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु । चालु आ व मा विनियोजित ज्येष्ठ नागरिक भवन तथा घेरवार कार्यक्रमको रु ५ लाख आ व ०७७।०७८ मा निरन्तरता दिएको छु ।

- ४१.माघी महोत्सव तथा अन्य जातजातीका चाडपर्व विशेष कार्यक्रमका लागी रु ३ लाख छुट्टयाएको छु ।
४२. गाँउपालिकामा खानेपानी सरसफाई तथा फौहोर मैला व्यवस्थापनका लागी रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
४३. गाई उद्धार केन्द्र व्यवस्थापन तथा निर्माण गर्न रु १० लाख, छोरी बचाउ कार्यक्रमका लागी रु ३ लाख, खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालनका लागी रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ४४.यस गाँउपालका वडा न ६ का वडाध्यक्षको असमायिक निधन भएकोले निजको परिवार बालबच्चाको लालनपोषणका लागी रु ५ लाख तथा वडा न ४ का वडा सदस्य मायाराम खनाल जगली बाघको आक्रमणमा परि गम्भिर घाईते हुनुभएको र हाल उपाचाररत रहेकाले निजलाई उपचार खर्च बापत रु १ लाख विनियोजन गरेको छु । उक्त रकम गाँउपालिकाबाट सोझै सम्बन्धित व्यक्ति तथा हकवालाको खातामा जम्मा गरिनेछ ।
४५. कोभिड १९ को नियन्त्रण तथा उपचारको लागि स्रोतको अभाव हुन नदिन-प्रकोप व्यवस्थापनमा रु. ३ करोड ३० लाख २१ हजार १ सय ४३ रहने प्रवन्ध गरेको छु ।

कृषि तथा पशु विकास

- ४६.कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धि तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम,बाली उपचार शिविर सञ्चालन कार्यक्रम,प्लाष्टिक घर भित्र तरकारी खेती तथा प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम, एक घर एक फलफुल बिरूवा अनुदान सहयोग कार्यक्रम तथा माटोको भैतिक अवस्था सुधारका लागी स्थलगत माटो परिक्षण शिविर सञ्चालन र ढैचा बिउ वितरणका लागी रु १३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ४७.साना सिचाँइ तथा मर्मत सम्भार,आइ.पि.एम. कृषक पाठशाल सञ्चालन, मसुरो तथा मुड बिउ वितरण ५० प्रतिशत अनुदान तथा तरकारी उन्नत तथा हाइब्रिड किट वितरणका लागी रु १७ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ४८.बर्षिम घाँसको बिउ वितरण ५० प्रतिशत अनुदान, टियोसिन्टी घाँसको विउ (१००%) अनुदान,सुत्केरी गाई भैसीलाई पोषण सुधार गर्न कृषकलाई मिन्नरल ब्लक

वितरणतथा हाते च्यापकटर (५०% अनुदानमा) खरिद,ढुवानी तथा वितरणका लागी रु ७ लाख १५ हजार विनियोजन गरेको छु ।

४९.पशु स्वास्थ्य औषधि खरिद, रेबिज, खोरेत, भ्यागुते, चरचरे खोप खरिदतथा भ्याक्सीनेटरलाई पारिश्रमिक सहित रु १० लाख ३० हजार विनियोजन गरेको छु ।

५०. डी-फ्रिज,बडिजो मेसिन, डिजिटल माइक्रोस्कोपखरिद तथा क्यानन् निर्माणका लागी २ लाख ५५ हजार विनियोजन गरेको छु ।

न्यायिक समिति

५१.न्यायिक समितिलाइ व्यवस्थित बनाई स्वत स्फुर्त न्यायीक निरूपणका कार्य गर्न क्षमता विकास तथा अन्य व्यवस्थापनका लागी रु १० विनियोजन गरेको छु ।

पुर्वाधार विकास

५२. नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार बाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदानका कार्यक्रम लाई कार्यान्वयन गर्न रु ३ करोड २० लाख विनियोजन गरेको छु । नेपाल सरकारबाट छनौट भई आएको जनकनगर देखी कानपुर सडक कालोपत्रे योजनामा विनियोजित रु २ करोड ८८ लाख बाट आ व ०७७।७८ योजना सञ्चालन गरिनेछ भने प्रदेश सरकारबाट आवश्यक बजेटको लागी पहल गरिनेछ ।

५३. गाँउपालिकाले चालु आ व मा ठेक्का प्रक्रिया तथा उपभोक्ता समिति दारा सञ्चालन गरेका योजनाहरु कोभिड १९ को बन्दाबन्दीको कारण सम्पन्न नसकेको हुँदा आगामी आ व मा सम्पूर्ण योजनाहरुको म्याद थप गरि निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ । चालु आ व मा ठेक्का प्रक्रियादारा सञ्चालनमा रहेका गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय भवन निर्माण,२ नं वडाको एक प्रिय मा.वि हुँदै रिड रोड जोड्ने सडक कालोपत्रे, १ नं. वडा कार्यालयको कार्यालय भवन निर्माण,३ नं वडा कार्यालयको भवन निर्माण, शाली भाटु पुल देखि बिहानी बजार हुँदै वडा कार्यालय सम्म, एक प्रिय मा.वि देखि भैरमपुर सडक, पर्सेनी बजार देखि ६ नं वडा कार्यालय सम्म जाने सडक कालोपत्रे लगायतका योजना सम्पन्न गर्न रु ५ करोड ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।

५४. त्यसैगरी चालु आ व मा उपभोक्ता समितिदारा सबै वडामा सञ्चालनमा रहेका सम्पन्न हुन नसकेका योजनाहरू सञ्चालन गर्न १ करोड १ लाख ७५ हजार विनियोजन गरेको छु ।

५५. नेपाल सरकार बाट विशेष अनुदान बापत प्राप्त हुने ३ करोड ८ लाख बजेट मध्ये गोला स्वास्थ्य चौकी भवन रु १ करोड ७५ लाख, एक प्रिय मा वि भवन निर्माणमा क्रमागत योजना ६५ लाख र सामुहिक आवास कार्यक्रम मार्फत विपन्न नागरिकको आवास बनाउनको लागि रु ६८ लाख खर्च गरिनेछ भने प्रदेश सरकारबाट विशेष अनुदानका प्राप्त गर्न पहल गरिने छ ।

५६. संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका शसर्त अनुदानका कार्यक्रमहरू सघ र प्रदेशको निति बमोजिम खर्च गरिनेछ । नेपाल सरकार शसर्त अनुदानको रूपमा १८ करोड २८ लाख र प्रदेश सरकारबाट शसर्त अनुदानको रूपमा १ करोड ४८ लाख ५० हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएको ।

५७. नेपाल सरकारको कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानिय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने बजेट कार्यविधि बमोजिम खर्च गरिनेछ । सो कार्यक्रमका लागि आगामी आ व मा रु १ करोड प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

५८. प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत शसर्त अनुदानको रूपमा गाँउपालिकामा प्राप्त हुने रु ५१ लाख ९२ हजारबाट १०० जनालाई न्युनतम १०० दिनको रोजगारी सिर्जना गरि कार्यक्रममा खर्च गरिनेछ । साथै गाउँपालिकामा संचालित मुख्यमन्त्री ग्रामीण विकास तथा रोजगार कार्यक्रमलाई कोभिड-१९ को असरबाट बेरोजगार बनेका नागरिकहरूलाई स्थानीय स्तरमै रोजगारीका अवसर समेत प्रदान गर्ने गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

ज्येष्ठ नागरिक दिर्घ सेवा सम्मान तथा सामाजिक सुरक्षा

५९. नेपाल सरकारबाट ज्येष्ठ नागरिक दिर्घ सेवा सम्मान तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा प्राप्त हुने रु ८ करोड ५० लाख सम्बन्धित लाभग्राहीहरू लाई बैँकीङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण गरिनेछ ।

गाउँपालिकाको सञ्चालन तथा सुदृढीकरण

६०. सूचना प्रविधिको प्रयोगद्वारा गाउँपालिकाका गतिविधिलाई नागरिक सम्म पुर्याउने, नागरिकले सजिलैसंग आफ्ना सुझाव दिन पाउने र गतिविधिको भरपर्दो अभिलेखिकरण गर्न सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालनका लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

६१. गाउँपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धी गर्नका लागी रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च बनाइ राख्न दोहोरो जिम्मेवारी भएका तथा कार्यालय समय भन्दा अतिरिक्त काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई साविकको कार्यविधि बमोजिम प्रोत्साहन भत्ता दिइनेछ, सो को लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

आदरणीय समाध्यक्ष महोदय,

६२. आर्थिक आगामी बर्षका नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न रु.५८ करोड ७८ लाख २१ हजार १ सय ४३ विनियोजन गरेको छु । कुल विनियोजनमध्ये चालुतर्फ रु.४० करोड १६ लाख ६९ हजार अर्थात् ६८.७८ प्रतिशत, पँजिगत तर्फ रु. १८ करोड ६१ लाख ५२ हजार अर्थात् ३१.२२ प्रतिशत रहेको छ ।

६३. आर्थिक आगामी बर्षका लागी अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये आन्तरिक राजश्वबाट रु. ७ करोड ७८ लाख ५८ हजार १ सय ४३, वित्तिय समानिकरण अनुदानबाट रु ११ करोड ७८ लाख, सशर्त अनुदानबाट रु. १८ करोड २८ लाख, समपुरक अनुदानबाट रु ३ करोड २० लाख, विशेष अनुदानबाट रु ३ करोड ६८ लाख र चालु आर्थिक बर्षको वचत रकम बाट रु. १ करोड ९८ लाख रहने अनुमान गरेको छु । प्राथमिकतमा परेको सशर्ततर्फका आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दै जाँदा स्रोत अपुग भएमा चालु आर्थिक वर्षमा झै नेपाल सरकार संग अपुग स्रोतको माग गरिनेछ ।

६४. कोभिड १९ को कारण बन्दाबन्दी हुन गई गाँउपालिकाबाट स्वीकृत ठेक्का अन्तर्गत सन्चालीत वडा न ३ बनकट्टी घाट, वडा न २ बनघुस्रा घाट र वडा न १ को घाट उत्राहीलाइ लकडाउनका मिति देखि घाट सञ्चालन बन्द भएको अवधिको कर छुट दिइने छ ।

आदरणीय समाध्यक्ष महोदय,

६५. बजेट तर्जुमा गर्दा मार्गनिर्देशन गर्नुहुने आदरणीय समाध्यक्ष, सम्पूर्ण वडाध्यक्ष, कार्यापालिका सदस्य, गाउँ सभा सदस्य, एंव सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी, पत्रकार, पेशा व्यवसायी लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु । विनियोजन विधेयक २०७७ का सिद्धान्त र प्राथमिकतामा व्यापक छलफल गरी सदस्यहरूले दिनुभएका सुझावका लागी म आभारी छु । त्यस्तै बजेट तर्जुमा गर्दा सुझाव दिनुहुने निजी क्षेत्र , सहकारी क्षेत्र, नागरिक सामाज, राष्ट्रसेवक र सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरू लाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । साथै यो बजेट कार्यान्वयनमा सबैको सहयोग रहने अपेक्षा गरेको छु ।

धन्यवाद ।